

Polaris Media ASA

Trondheim

Til

Kulturdepartementet

HØRINGSUTTALELSE FRA POLARIS MEDIA – FORSLAG TIL LOV OM MEDIESTØTTE

Polaris Media er et skandinavisk mediekonsern med bortimot 60 hel- og deleide mediehus, hvorav 48 er i Norge, hovedsakelig i Nord-Norge, Trøndelag, Nordvestlandet og på Sørlandet. De største mediehusene er Adresseavisen, Fædrelandsvennen og Sunnmørsposten, mens det store flertallet er mindre mediehus med en svært viktig funksjon i sine lokalsamfunn.

Fristen for å avgi høringsuttalelse var fra Kulturdepartementet satt til 17. januar, men vi viser til epost datert 16.1.20 fra seniorrådgiver Vera Øien, som gir en utsettelse av fristen for å komme med innspill til 24. januar 2020.

Oppsummering: Vårt viktigste anliggende for å komme med en uttalelse, er å peke på de uheldige konsekvensene det kan ha å opprette et mediestøtteråd. Selv om intensjonene med et slikt råd er gode, er det flere betenkelige sider ved dette tiltaket. Derfor går vi mot denne delen av lovforslaget.

Forslaget til lov om mediestøtte: Etter Mediemangfoldsutvalgets innstilling (NOU 2017:7 *Det norske mediemangfoldet. En styrket mediepolitikk for borgerne*), der det blant annet ble uttrykt bekymring for at inntektsutviklingen i mediesektoren truer finansieringen av journalistikken, ble det blant annet utarbeidet en mediestøttemelding (*Meld. St. 17 (2018-2019) Mangfald og armlengds avstand – Mediepolitikk for ei ny tid*). Det er i kjølvannet av denne meldingen at det nå kommer et forslag til lov om mediestøtte, og etter vårt syn er det flere viktige momenter som nå blir konkretisert og kan bli lovfestet.

I den nye modellen for samling av mediestøtte, blir det blant annet lagt opp til å etablere faste, langsiktige rammer for støtten ved å lovfeste en modell for fireårige styringssignaler. Videre at de mediepolitiske virkemidlene gjennomgås i en budsjettproposisjon med en meldingsdel hvert fjerde år.

Målsettingene om faste, langsiktige rammer som gir forutsigbarhet, er noe mange i bransjen har etterspurt lenge, og som vi fullt ut støtter. Det er også viktig å understreke at det er stort behov for gode rammebetingelser i årene framover. Selv om mange i bransjen kan vise til

gode resultater også de siste årene, er det fortsatt en stor utfordring at en stor del av inntektene kommer fra papirutgavene – samtidig som oppslutningen om disse utgavene og dermed inntektene synker for hvert år som går. Derfor er det viktig at departementet følger opp Stortingets vedtak om å utrede en såkalt «verktøykasse» av mediepolitiske tiltak som raskt kan settes i verk når behovet oppstår.

Mediestøtteråd: Det er forslaget om et mediestøtteråd som skal settes til å forvalte tilskuddsordningene, vi reagerer på og vil advare mot.

Selve grunnlaget for at vi har og bør ha offentlige ordninger for mediestøtte, er at det skal være med på å styrke demokratiet. Formidling av små og store nyheter, en levende debatt om utviklingen i samfunnet der alle kan delta, og medier som er garantister for at ytringsfriheten og pressefriheten fungerer, er helt avgjørende i et demokrati. Å sikre mangfoldet av medier i forhold til både geografi og grunnsyn, språk og kultur – og ikke minst økonomi – er en målsetting av stor verdi for demokratiet.

Intensjonene med et mediestøtteråd er i prinsippet gode. Ved å opprette et uavhengig organ er tanken å styrke mediernes redaksjonelle uavhengighet. Prinsipp som armlengdes avstand og legitimitet til rådet står sentralt. Men samtidig er det flere uheldige sider som ikke kommer klart nok fram.

Parallelt med at bransjen får forutsigbarhet gjennom langsiktige rammer, er det viktig å holde i gang en levende debatt om mediepolitikkenes virkemidler og innretning. Det må ikke bli slik at Stortinget i mindre grad enn før diskuterer mediepolitikk.

Lovforslaget som er lagt fram betyr at en god del av mediepolitikkenes utforming og håndheving blir overført til et byråkratisk organ utenfor politisk kontroll. Som nevnt er mediestøtte primært en støtte til at demokratiet skal fungere så godt som mulig. Da er det uheldig om en vesentlig del av makten på dette området blir overført til et råd de folkevalgte ikke har kontroll over. Det at rådet til en viss grad både skal utforme regler og forvalte disse, bryter også med maktfordelingsprinsippet om at roller skal holdes atskilt, slik at de kan føre kontroll med hverandre.

Slik forslaget ligger nå, skal Mediestøtterådet både fordele mediestøtten, fastsette regler for tilskuddsordningene i forskrift og også foreslå nye ordninger eller avvikling av eksisterende ordninger. Rådet får da både en utøvende rolle med fordelingen og anledning til å påvirke vilkårene for å motta tilskudd og hvordan størrelsen på tilskuddet skal fastsettes.

Det blir videre lagt opp til at Mediestøtterådet får mulighet til å gjøre justeringer i fordelingen mellom ordningene innenfor en fireårsperiode. Dette kan ytterligere svekke den demokratiske legitimiteten, og det kan svekke forutsigbarheten som er sterkt etterspurt fra medieselskapenes side.

Også forslaget til hvem som kan være medlemmer i rådet, kan svekke forutsigbarheten. Deres personlige meninger og ikke objektive kriterier kan i stor grad ligge til grunn for

beslutninger. På toppen av det hele innebærer forslaget at det blir mer byråkrati med et nytt organ mellom departement og tilsyn.

Konklusjon: Det er viktig at en mediepolitikk som skal styrke demokratiet blir utformet av de folkevalgte. Forslaget om fireårige styringssignaler fra Stortinget, inkludert en økonomisk ramme og en vurdering av virkemidlene sett opp mot forutsetningene og utfordringene i bransjen, er et godt bidrag for å skape forutsigbarhet. De mediepolitiske debattene i Stortinget må likevel ikke begrenses til hvert fjerde år. Heller ikke muligheten for ekstraordinære tiltak om utviklingen tilsier det.

Opprettelsen av et mediestøtteråd som beskrevet, kan ha den motsatte effekten og gi et demokratisk underskudd. Viktige politiske avveininger kan bli flytta inn i rådet, subjektive vurderinger kan bli tillagt stor vekt, og resultatet kan bli at den ønskede forutsigbarheten med objektive kriterier blir svekket.

Trondheim, 23. januar 2020

Med vennlig hilsen

POLARIS MEDIA ASA

Per Axel Koch

Konsernsjef